

ASBESTI- JA HAITTA- AINEKARTOITUS

Euroopan unionin rahoittama –
NextGenerationEU

Koulutus on rahoitettu Euroopan unionin elpymis- ja palautumistukivälineellä (RRF), joka on EU:n elpymisvälineen (Next Generation EU) suurin ohjelma. Rahoituksen on myöntänyt Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus. Palvelukeskus edistää työikäisten osaamisen kehittämistä ja osaavan työvoiman saatavuutta. Palvelukeskuksen toimintaa ohjaavat opetus- ja kulttuuriministeriö sekä työ- ja elinkeinoministeriö.

ASBESTI- JA HAITTA-AINEKARTOITUS

- Yleensä kiinteistön purku- ja korjaustyötä varten tehtävä kartoitus.
- Tutkii onko kiinteistön rakenteissa tai taloteknisissä järjestelmissä asbestia tai muita haitta-ainepitoisia materiaaleja.
- Asbestin purkaminen tai muut toimenpiteet asbestipitoisille materiaaleille olleet luvanvaraista toimintaa Suomessa aina vuodesta 1988 alkaen.
- Pyrkii estämään sellaisten tilanteiden syntymisen, joissa rakennuksen käyttäjät, huoltajat ja korjaajat altistuvat tietämättään asbestikuiduille.

HAITTA-AINETUTKIMUS

- Tutkimuksen tarkoituksena on selvittää missä rakennusosissa ja teknisissä järjestelmissä voi olla terveydelle vaarallisia ja haitallisia aineita.
- Sisältää aina lakisääteisen asbestikartoituksen.
- Tutkimuksen tulosten perusteella voidaan rakennuksen korjaustoimet suorittaa terveyden kannalta turvallisesti.

ASBESTIKARTOITUS 1/2

Asbestikartoituksessa selvitetään vähintään

- asbestin määrä
- asbestin laatu
- asbestin sijainti rakennuksessa

Laissa ei ole määritetty asbestikartoittajille pätevyysvaatimuksia, mutta lähtökohtaisesti asbestikartoitus tulee teettää asiantuntijalla.

Valtioneuvoston asetuksen (798/2015) mukaan asbestikartoituksen tekijältä edellytetään riittävää perehtyneisyyttä asbestiin, sen esiintymiseen ja rakenteiden purkamiseen sekä suunnitellun kartoituksen laadun ja laajuuden edellyttämää ammatillista osaamista.

ASBESTIKARTOITUS 2/2

- Asbestikartoitusten tekemistä varten on olemassa siihen erikoistunut ammattiryhmä Asbesti- ja haitta-aineasiantuntijat (henkilösertifioidut AHA-asiantuntijat), jotka ovat saaneet koulutuksen asbestikartoittamiseen sekä he ovat todistaneet riittävän osaamisen ja tiedon tason tentillä sekä näyttötöillä.
- Sertifioidun asiantuntijan käytöllä kartoitusvaiheessa voidaan parhaimmillaan säästää kartoitus- ja purkukustannuksissa.

ASBESTIKARTOITUS KORJATTAVASSA RAKENNUKSESSA

- Kartoitus voidaan suorittaa koko kiinteistöön ja kerätä näytteet ainoastaan korjattavalta alueelta.
- Korjausalueen ulkopuolelle jäävistä osista voidaan tehdä näytteenottosuunnitelma, jotta kartoitusta ei tarvitse enää toistaa, vaan seuraavan korjauksen yhteydessä voidaan kerätä vain näytteet ja täydentää kartoitusraporttia uusilla tiedoilla.

ASBESTIKARTOITUS PURETTAVASSA RAKENNUKSESSA

- Purkutyötä varten tehtävä asbestikartoitus on suositeltavaa tehdä, kun rakennus on poistettu käytöstä ja rakenteita sekä tekniikkaosia voidaan purkaa aiheuttamatta haittaa tilojen käytölle.
  - ➔ Tällöin saadaan kerättyä näytteet mahdollisimman laajassa mittakaavassa ja purku-urakoitsijalle ei jää niin paljoa selvitettäviä asioita purkutyön ajaksi.
- Purkua varten tehtävän asbestikartoituksen tarkoituksena on saada mahdollisimman tarkka kuva kiinteistön kokonaisasbestimäärästä purkutyön kilpailuttamista ja jätteenkäsittelyä varten.

MUUT HAITTA-AINEET

- Myös muut haitta-aineet kuten raskasmetallit, PCB ja PAH-yhdisteet (mm.kreosootti) on suositeltavaa kartoittaa, jotta purku- ja korjaustyöt voidaan suorittaa turvallisesti ja vaaralliset jätteet saadaan lajiteltua pois tavanomaisen jätteen seasta.
- Muiden haitta-aineiden osalta ei ole velvoittavaa lainsäädäntöä eikä niiden purkaminen ole luvanvaraista.

NÄYTTEENOTTO

Noudatettava aina laboratorion antamia ohjeita.

- Riittävä näytemäärä
- Välineiden huolellinen puhdistus näytteiden välillä (asetonilla)
- Ohjeistuksen mukainen pakkaaminen kuljetukseen
- Näytteen edustavuus (mistä kohdasta ja millainen näyte on otettu) => suurin mittausepävarmuuden aiheuttaja
- Vaarallisilta kemikaaleilta suojaavat käsiineet
- Pölyvässä näytteenotossa FFP3 tai kokonaamari ja suojapuku

ONKO ASBESTIA PAKKO PURKAA ?

- Asbestia ei ole pakko purkaa, jos kyseessä oleviin rakenteisiin tai tekniikkaosiin ei korjauksen yhteydessä tehdä muutoksia.
- Uusilla materiaaleilla peitettävät asbestimateriaalit on merkittävä selkeästi ja jätettävät asbestimateriaalit on dokumentoitava, jotta seuraavassa korjauksessa tai purkutyössä on tiedossa peitettyjen asbestia sisältävien materiaalien sijainti.
- Ensisijaisesti on kuitenkin suositeltavaa purkaa asbestia sisältävät materiaalit, jos niiden päälle on tulossa uusia materiaaleja.

Lähteet:

www.srtp.fi

Toimiva asbestipurku (2019, Työturvallisuuskeskuksen julkaisu)